آرمان ملی
armanmeli.ir
سال هشتم
شماره ۲۴۵۸
سه شنبه
۰۳ • ۰۶ • ۱۴۰۵
۱۲ ربیع‌الاول ۱۴۴۸ / ۲۵ اوت ۲۰۲۶

ذره بین

روایت سیدمصطفی هاشمی طبا از خسارت تندروها به کشور

برخی تندروها با اظهارات عجیب به منافع کشور آسیب می‌زنند

آرمان ملی: این روزها فعالان زیادی درباره نوع مواجهه تندروها با مشکلات کشور اظهارنظر می‌کنند. هرچند تندروها نشان داده‌اند که جز خودشان به هیچ جریان یا چهره‌ای توجه ندارند و از نظر به‌نظر می‌رسد که نسبت به مسائل مهم بی‌توجه هستند. رفتار آنها با شخصیت‌ها و مسئولان کشور آنقدر عجیب و دور از باور بود که هنوز هم نمی‌توان دلیلی برای رفتار تندروها پیدا کرد. تندروها در حال حاضر با تسلط بر اجتماعات خیابانی برنامه‌های خود را پیش می‌برند و چندان در قید این نیستند که سخنان و مواضعی که اتخاذ می‌کنند به منافع ملی ضربه می‌زند یا نه. اگر مخاطبان با قدری فاصله سخنان تندروها را تجزیه تحلیل کنند، متوجه خواهند شد که رفتار این افراد برای رسیدن به سطح اول قدرت است. یعنی همان سطحی که تاکنون از رسیدن به آن بازمانده‌اند.

اختلال در رفتار

در همین ارتباط یک فعال سیاسی با انتقاد از برخی جریان‌های تندرو اظهار داشت: این افراد را می‌توان در چند دسته قرار داد؛ برخی از آنها مشکلات روانی دارند و اگر به روانپزشک مراجعه کنند، ممکن است حداقل یکی از اختلالات روانی در آنها تشخیص داده شود. سیدمصطفی هاشمی‌طباگفت: دسته دیگری از این افراد اساساً به حرف‌هایی که می‌زنند اعتقاد ندارند و صرفاً با اهداف سیاسی چنین مواضعی اتخاذ می‌کنند تا خود را افراد انقلابی نشان دهند و مسئولان دولت‌ها را ضدانقلاب معرفی کنند. وی افزود: در میان این افراد کسانی هستند که سابقه کاری مؤثری ندارند و در هیچ جایگاه و مسئولیتی نتوانسته‌اند عملکرد مفیدی داشته باشند. حتی برخی از کسانی که مسئولیتی داشته‌اند، جز ایجاد مشکل و خرابکاری، عملکرد قابل دفاعی از خود نشان نداده‌اند. این فعال سیاسی با طرح این پرسش که چرا با چنین افرادی برخورد نمی‌شود، بیان کرد: برای خود من هم این موضوع سؤال است که چرا با افرادی که دائماً به دنبال اقداماتی هستند که به تصور خودشان شاید آینده کشور را تخریب کند، برخوردی صورت نمی‌گیرد. وی در ادامه مدعی شد: برخی از این افراد اگر شرایط حادی در کشور ایجاد شود، ممکن است راه پناهندگی را در پیش بگیرند؛ همان طور که پیش از این نیز افرادی که مواضع بسیار تندی داشتند، پس از تغییر شرایط، به همان کشورها و جریان‌هایی پناه بردند که پیش‌تر علیه آنها شعار می‌دادند و آنها را مورد انتقاد قرار می‌دادند. مصطفی هاشمی‌طبا در ادامه انتقادات خود از برخی جریان‌های تندرو بیان کرد: این افراد گروهی بسیار کوچک، ناآگاه و بیمارگونه هستند و به نظر من باید با اظهارات و رفتارهای آنها برخورد شود. وی ادامه داد: البته قوه قضاییه در برخی موارد، از جمله درباره اظهارات آقای خرازی در قم، ظاهراً برخوردهایی انجام داده است، اما همچنان برخی افراد پس از رهنمودها و توصیه‌های مسئولان، مواضع عجیب و غیرمسئولانه‌ای مطرح می‌کنند. هاشمی‌طبا عنوان کرد: برخی از این افراد پیشنهادهایی مطرح می‌کنند که حتی از نظر منافع ملی نیز قابل دفاع نیست؛ برای مثال می‌گویند باید در اطراف آمریکا اقداماتی انجام دهیم یا تأسیسات نفتی کشورهای همسایه را هدف قرار دهیم. خبرآنلاین نوشت؛ این فعال سیاسی تأکید کرد: کشورهای همسایه و دیگر طرف‌های درگیر، برگ چغندر نیستند و طبیعتاً چنین اقداماتی می‌تواند تبعات سنگینی برای کشور داشته باشد. اگر هدف این افراد این است که کشور نابود شود، بحث دیگری است، اما اگر واقعاً چنین هدفی ندارند، باید بدانند این نوع اظهارنظرها می‌تواند به منافع کشور آسیب بزند. وی عنوان کرد: به نظر من علاوه بر اینکه ممکن است برخی از این افراد ناآگاه باشند، رفتار و گفتارشان گاهی به‌گونه‌ای است که باید از منظر سلامت روان نیز مورد توجه قرار گیرد و در صورت نیاز، برای درمان آنها اقدام شود.

خسارت به کشور

هاشمی‌طبا، با انتقاد از تداوم نگاه جنگ‌محور در برخی جریان‌های سیاسی گفت: کدام جنگی بوده که پایان نداشته باشد؟ پایان جنگ ممکن است به نابودی یک ملت منجر شود یا ملت‌ها بتوانند بدون نابودی، زندگی خود را به شکل منطقی ادامه دهند، اما در هر صورت جنگ پایان دارد. وی افزود: به نظر من، زمینه‌هایی که از سال‌ها پیش طراحی شده، ممکن است باعث شود ما تازه در ابتدای یک دوره جنگ قرار گرفته باشیم و این وضعیت عملاً ادامه پیدا کند. طبیعی است که ادامه چنین شرایطی می‌تواند برای مردم، کشور و نظام جمهوری اسلامی خسارت‌بار باشد. وی با تأکید بر ضرورت تدبیر در اداره کشور اظهار کرد: در هر نظامی، تدبیر و عقلانیت لازم است. مردم چه گناهی کرده‌اند که گروهی با یک دیدگاه خاص بخواهند نظر خود را بر جامعه تحمیل کنند؟ این فعال سیاسی در ادامه با اشاره به موضوع برگزاری همه‌پرسی گفت: اگر رسانه‌هایی مانند روزنامه کیهان معتقدند دیدگاهشان مورد قبول مردم است، می‌توانند از برگزاری یک رفراندوم حمایت کنند.

«آرمان ملی» مواجهه قوا با مساله بنزین را بررسی می‌کند

رضایت مردم؛ اصلاح رویکرد

رئیس دفتر رئیس جمهور: سهمیه‌ها کاهش پیدا می‌کند، اما قیمت بنزین سهمیه‌ای تغییر نخواهد کرد

آرمان ملی- حمید شجاعی: شاید به اندازه‌ای که مساله مشکلات اقتصادی و معیشتی، تورم و تحریم برای جامعه اهمیت دارد و پیگیر آن هستند که دولت و حاکمیت چه نوع مواجهه‌ای برای حل این مسائل خواهد داشت مردم به همین اندازه پیگیر موضوع بنزین و نوع برخورد دولت با قیمت‌گذاری و برنامه‌ای که برای تعیین سیاست‌های بنزینی دارد هستند. از همین رو است که بسیاری از کارشناسان و صاحب‌نظران نیز در این عرصه ورود کرده و مدام به دولت هشدار می‌دهند که با توجه به شرایط حساس کنونی و نارضایتی موجود زیر پوست جامعه نباید دست به اقداماتی زد که موجب ملتهب شدن جامعه شود و به سان جرقه‌ای در انبار باروت عمل کند. اینکه دولت با ناترازی روبه‌رو است و از طرفی با وجود تحریم‌های شدید آمریکا و محاصره اقتصادی به سختی می‌تواند نفت بفروشد امری انکارناپذیر است؛ اما نباید حل این مساله را با موضوعی مثل بنزین مرتبط کرد. چنان که از محل افزایش قیمت بنزین این ناترازی یا کسری بودجه جبران شود. هرچند که دولتیون یکی پس از دیگری افزایش قیمت را تکذیب کرده‌اند؛ اما هر تصمیم بنزینی اگر با نگاه کارشناسی و شرایط اقتصادی و اجتماعی صورت نگیرد با تبعات بعضا جبران ناپذیری همراه خواهد بود. البته اگر بخواهیم به صراط عدالت حرکت کنیم باید در این موضوع تا حدی میز به دولت حق داد، چراکه میزان مصرف در جامعه بسیار بالاتر از میزان واردات بنزین است و این دولت را با مشکل مواجه می‌کند و به سمت و سویی می‌برد که این میزان کسری را به نحوی جبران کند. لذا اینکه باید در جامعه نوعی فرهنگ درست مصرف نهادینه شود تا چنین مشکلاتی پدیدار نشود امری اجتناب ناپذیر است. جامعه اگر می‌خواهد در شرایط اقتصادی کنونی با مشکلات بنزینی مواجه نشود باید به طور جدی مصرف بهینه را در دستور کار قرار دهد.

هماهنگی با مردم

دولت پزشکیان برخلاف دولت‌های پیشین نشان داده در موضوعات مختلف نگاه جامعه را در نظر دارد و اقدامی خلاف نظر اکثریت مردم انجام نمی‌دهد. هرچند که در برخی مسائل مطالبات جامعه با با نگاه حداکثری دولت روبه‌رو نشده و دولت نیز با وجود موانع و مشکلاتی که پیش رو داشته توانسته تا حدی مطالبات جامعه را مرتفع کند. مثلا در باب موضوع اینترنت آزاد و رفع فیلترینگ؛ مردم حداکثر مطالبات را از دولت داشتند؛ اما با توجه به موانع پیش رو دولت تا حدی توانست این مطالبات را محقق کند و همچنان پیگیر مسائل است. حال در مساله تصمیم‌گیری‌های بنزینی نیز دولت حداقل آنطور که می‌گوید نگاه جامعه را در تصمیمات خود دخالت می‌دهد؛ اما رویکرد خود را نیز در این امر دارد. چنانکه اخیرا محمدرضا عارف معاون اول رئیس جمهور در حاشیه حضور در حرم امام(ره) و تجدید میثاق هیأت دولت با آرمان‌های امام(ره) اظهار داشت: «مطمئناً مبنای هر اقدامی که در دولت چهاردهم انجام می‌دهیم رضایت مردم است و بنایمان هم بر این است که بعد از توجیه مردم که این تصمیم به نفع شماست آن را انجام دهیم و اگر احساس کنیم که مردم مخالف هستند یا آمادگی اقدام ندارند اقدام نخواهیم کرد. به همین دلیل هم در دو جنگی که داشتیم بعضی از برنامه‌های جدی را به تاخیر انداختیم ما را داشتیم اصلاحات اصولاً گام به گام است و هر گام را با نظر مردم و بعد از اقدام با نظرسنجی و نظرخواهی که می‌کنیم اگر موفق بود گام برمی‌داره و الا برمی‌گردیم و اصلاح می‌کنیم». با این حال در مقاطعی پیش از این نیز گفته شد که دولت می‌تواند با جلوگیری از قاچاق سوخت هم ناترازی را جبران کند، هم صرفه جویی کند و هم نیازی به بالابردن قیمت نداشته باشد. اقدامی که به واقع می‌تواند در شرایط کنونی به دولت کمک شایان توجهی کند. اینکه دولت در حرف از هماهنگی اقدامات خود با رضایت مردم گفته خوب، اما کافی نیست و باید در عمل مشاهده کرد که چه اقدامات و تصمیماتی در باب بنزین صورت خواهد گرفت.

از اختلاف نظر تا کاهش سهمیه

موضوع بنزین از آنجایی که در همه مقاطع جزء مسائل مبتلابه جامعه بوده همواره محل اختلاف میان صاحب نظران و قوای مختلف بوده و کمتر زمانی بوده که یک تصمیم‌گیری واحد در این خصوص صورت بگیرد و آخرین زمانی که این اتفاق افتاد در آبان ۹۸ بود که بر پایه آن با موافقت قوای سه‌گانه قیمت بنزین افزایش یافت و پس از آن شاهد التهابات در جامعه بودیم. شاید مخالفت‌های امروز نیز بدین جهت است که دوباره جامعه با چالشی مواجه نشود. چنانکه روز گذشته حجت‌الاسلام محسنی اژه‌ای؛ رئیس قوه قضائیه با اشاره به طرح مباحثی درباره ضرورت اصلاح قیمت حامل‌های انرژی و به‌طور مشخص بنزین گفت: «در این باب که وضعیت تولید، قیمت و مصرف حامل‌های انرژی و مشخصاً بنزین مطلوب نیست و نیازمند اصلاح است، تقریباً یک اجماع میان متخصصان و دست‌اندرکاران امر وجود دارد؛ اما در اینکه چه زمانی و چگونه این اصلاح صورت گیرد، اختلاف نظر وجود دارد. در تجویز روش‌های اصلاحی نیز اختلاف نظر وجود دارد؛ عده‌ای بر ضرورت اصلاح قیمت تأکید می‌کنند، جمعی دیگر موضوع اصلاح مصرف را پیش می‌کشند و گروهی نیز طرح‌های تلفیقی ارائه می‌کنند». از طرفی رئیس دفتر رئیس جمهور با تاکید بر این که دولت ناگزیر از مداخله در وضعیت بنزین است، اظهار داشت: قطعا در این زمینه سیاستی اتخاذ خواهد شد و بخشی از این سیاست به کاهش سهمیه‌ها مربوط می‌شود. باید مصرف تا حدی به مصارف ضروری و الزامی محدود شود تا خرابی‌های ناشی از جنگ جبران شود و تولید به شرایطی متناسب با میزان مصرف کشور برسد. محسن حاجی‌میرزایی گفت: «آنچه قطعی است، این بوده که سهمیه‌ها تا حدی کاهش پیدا می‌کند، اما قیمت بنزین در سهمیه‌های موجود تغییر نخواهد کرد. با این حال، اگر افراد بیش از سهمیه مورد نیاز خود مصرف داشته باشند، ممکن است مجبور شوند بنزین را با قیمت بالاتری دریافت کنند؛ میزان این قیمت نیز همچنان در دست بررسی دولت است و پس از تصمیم‌گیری اعلام خواهد شد».

«آرمان ملی» بررسی می‌کند

واکنش‌ها به اظهارات دبیر شعام

آرمان ملی- مرتضی خبازیان: محسن رضایی یکی از چهره‌های شناخته شده و باسابقه در فضای سیاسی کشور است. او به جهت فرماندهی سپاه در دوران جنگ تحمیلی، تقریبا با همه چهره‌های موثر سیاسی ارتباط دارد. در عین حال چندباری تلاش کرده که به ریاست جمهوری برسد تا بتواند دست بازی در مدیریت اقتصادی کشور داشته باشد. او در این راه موفق نبود اما تقریبا در تمام مراحل یکی از مشاوران اقتصادی در بین مسئولان عالی کشور بوده است. حالا و در اوج کشمکش نظامی و امنیتی بین ایران و آمریکا، محسن رضایی به عنوان دبیر شورای عالی امنیت ملی و نیز یکی از اعضای این شورا منصوب شده است. یک تفاوت جالب که در روش کار ذوالقدر و رضایی قابل تفکیک و تشخیص است این است که در مدتی که ذوالقدر دبیر شعام بود، تقریبا در هیچ مصاحبه‌ای شرکت نکرد و کار خود را با چند توییت به پایان برد اما محسن رضایی، چنان که انتظار می‌رفت حضور رسانه‌ای شاخصی در همین مدت کوتاه داشته است که مهم‌ترین آنها را می‌توان گفت‌وگوی ویژه دانست. در عین حال وظایف دبیر شورای عالی امنیت ملی را باید از وظایف خودِ شورا تفکیک کرد. طبق اصل ۱۷۶ قانون اساسی، شورا مسئول تعیین سیاست‌های دفاعی امنیتی، هماهنگ کردن فعالیت‌های سیاسی، اطلاعاتی، اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی مرتبط با امنیت و بسیج امکانات کشور برای مقابله با تهدیدهای داخلی و خارجی است. میزان درباره وظایف دبیر شعام نوشته است: مهم‌ترین سمت ثابت شورای عالی امنیت ملی مسئولیت دبیرخانه آن است. دبیر شورای عالی امنیت ملی با انتخاب مستقیم رئیس جمهور تعیین می‌شود و مسئولیت اداره دبیرخانه و نظارت بر اجرای صحیح تصمیمات و مصوبات شورا و امور اداری و اجرایی شورا را بر عهده دارد. مطابق روال مرسوم در اغلب موارد دبیر شورای عالی امنیت ملی پس از انتخاب از سوی رئیس جمهور، به طور همزمان از سوی رهبر معظم انقلاب به عنوان نماینده رهبری در شورا نیز منصوب می‌شود. تفاوت روش دو دبیر فعلی و قبلی این نکته را برجسته می‌کند که اگر دبیر شعام بتواند بدون مصاحبه‌های متعدد وظیفه خود را انجام دهد، چنان که در مورد ذوالقدر چنین بود، پس حضور رسانه‌ای گسترده را نمی‌توان صرفاً اقتضای شغل دانست و از این زاویه، چنین حضوری را باید یک انتخاب ارتباطی و سیاسی در نظر گرفت. حضوری که تاکنون موجب حساسیت برخی چهره‌های سیاسی شده است.

دبیری شعام

وظایف دبیر در واقع در مقررات و ساختار داخلی شورای عالی امنیت ملی و دبیرخانه آن تعریف شده است. در منابع حقوقی و توضیحاتی که درباره ساختار شورا منتشر شده، برای دبیرخانه و دبیر شورا مسئولیت‌هایی مانند اداره دبیرخانه، انجام امور اداری و اجرایی شورا و پیگیری و نظارت بر اجرای مصوبات ذکر شده است. بنابراین سلسله مراتب را می‌توان این‌طور دید که از متن قانون اساسی، شورای عالی امنیت ملی و جاهت می‌گیرد و در این مجموعه، سازوکار دبیرخانه شورا تعریف می‌شود و دبیر شورای عالی امنیت ملی در راس دبیرخانه می‌نشیند. اصل ۱۷۶ به شورا اختیار سیاست‌گذاری و هماهنگی می‌دهد و دبیر، در رأس دبیرخانه شورا قرار دارد و وظیفه اصلی او فراهم کردن مقدمات تصمیم‌گیری شورا، هماهنگی دستگاه‌های مرتبط و پیگیری اجرای مصوبات آن است. این نکته‌ای بسیار مهم است که گاهی در گفتار برخی چهره‌های سیاسی نشانه‌هایی از برداشت‌های متفاوت را می‌توان دید. نکته این است که نمی‌توان صرفاً با استناد به اصل ۱۷۶ گفت دبیر شعام اختیار سیاست‌گذاری دارد؛ اختیار سیاست‌گذاری به شورا تعلق دارد، نه شخص دبیر. زمانی که تندروها برخی مصوبات شورای عالی امنیت ملی را مقابل خود می‌دیدند، دبیر را به عنوان علت معرفی می‌کردند. حمید رسایی در موضوع تعطیلی مجلس با طرح این پرسش که مگر منصوب رئیس جمهور می‌تواند مجلس را تعطیل کند گفته بود: جایگاه حقوقی دبیر شورای عالی امنیت ملی در جایگاهی نیست که بتواند مجلس را تعطیل کند. به عبارت دیگر رسایی تعطیلی مجلس را تماما بر عهده محمدباقر ذوالقدر گذاشته بود و نمی‌پذیرفت که چنین تصمیمی در شورای عالی امنیت ملی گرفته شده است. البته در عمل، دبیران شعام گاهی نقش بسیار فراتر از یک مدیر اداری داشته‌اند، به خصوص در مذاکرات هسته‌ای یا پرونده‌های حساس خارجی، اما این بیشتر ناشی از تفویض مأموریت از سوی شورا، رئیس جمهور، رهبری یا ساختار سیاسی کشور بوده، نه اینکه قانون اساسی چنین اختیاری را ذاتاً برای عنوان دبیر شعام مقرر کرده باشد.

سنت حسنه!

حضور رسانه‌ای محسن رضایی در فضای رسانه‌ای موجب طرح برخی انتقادها از او شده است. برخی چهره‌های سیاسی به سخنان یا موضع‌گیری رضایی واکنش نشان داده‌اند. نکته جالب این است که در دوره ذوالقدر، انتقادها اغلب از سوی جریان پایداری مطرح شده بود اما در مواجهه با رضایی، چهره‌هایی لب به انتقاد گشوده‌اند که از نظر سیاسی کاملا در جبهه مقابل پایداری قرار می‌گیرند. حسام‌الدین آشنا به عنوان یکی از چهره‌های شناخته شده دوره ریاست جمهوری روحانی در هشداری صریح نوشت: «چون اجازه یک خطای تحلیلی هم ندارای؛ باید خیلی مراقب باشی. چون هزینه اشتباه تو را یک ملت می‌پردازد؛ باید خیلی مراقب باشی. چون هزینه بی‌تصمیمی تو را چند نسل می‌پردازد؛ باید خیلی مراقب باشی». با اینکه آشنا در این توییت اشاره‌ای به اسم رضایی نکرده اما چون این توییت بلافاصله بعد از انتصاب رضایی نوشته و منتشر شده، اغلب کاربران آن را هشداری به دبیر جدید شعام تعبیر کردند و با وجود اظهارنظرهای موافق و مخالف، خود آشنا هیچ توضیح دیگری درباره توییت خود نداد. ظاهرا این به سنتی حسنه تبدیل شده است که برخی فعالان سیاسی در فضای مجازی، نمی‌توانند به تمامی مسئولیت سخن خود را بپذیرند و از این رو نامی از مخاطب مستقیم خود نمی‌برند. یک احتمال دیگر هم وجود دارد که اگر اسمی از مخاطب نبرند، می‌توانند صریح‌تر و گزنده‌تر حرفشان را مطرح کنند اما زمانی اگر آلن پو در پیشانی یکی از داستان‌هایش نوشته بود: اگر می‌خواهی گلایه‌ای از کسی بکنی، هم باید گلایه کنی و هم باید به او بگویی که منظور از گلایه تو هستی وگرنه حرفت بی‌اثر خواهد ماند. محمود صادقی به عنوان یکی از چهره‌های شناخته شده اصلاح‌طلبان در توییتی بدون اشاره به مخاطب مستقیم به کسی که معلوم نیست کیست، طعنه زد. معنای ضمنی سخن صادقی این بود که دبیر شورا نباید جایگاه خود را با مرکز اجرایی کشور اشتباه بگیرد و نباید از موقعیت جدیدش چنین برداشتی داشته باشد که می‌تواند به جای دولت درباره جهت‌گیری‌های کلان سیاست خارجی یا اجرایی کشور تصمیم بگیرد. در حکم پزشکیان برای رضایی، وظایفی که برای او تصریح شده بسیار مهم است: «رصد و اولویت‌بندی مسائل و مخاطرات امنیت ملی، بازتعریف مفاهیم راهبردی، هماهنگ‌سازی دستگاه‌های مرتبط و نظارت بر حسن اجرای امور دبیرخانه». درست است که در این حکم اشاره‌ای به تصدی سیاست خارجی یا اداره اقتصاد کشور نشده اما آیا محسن رضایی نمی‌تواند در این زمینه‌ها در مقام دبیر شعام اظهار نظر کند؟ در اینجا بین دو نوع ورود به حوزه دولت باید تفاوت گذشت. نوع اول ورود از زاویه امنیت ملی است. مثلاً دبیر شعام بگوید: «تحریم نفتی آمریکا یک تهدید امنیت ملی است و باید برای مقابله با آن راهبردی تدوین شود». روشن است که این سخن کاملاً طبیعی و حتی از وظایف او محسوب می‌شود. اما اگر گفته شود: «باید چنین سیاست تجاری‌ای اتخاذ کنیم، با فلان کشور چنین رابطه‌ای داشته باشیم، صادرات فلان کالا را متوقف کنیم یا سیاست دیپلماتیک کشور باید به این شکل تغییر کند»... اینجا موضوع متفاوت می‌شود. در اظهارنظرهایی که از محسن رضایی منتشر شده، از این نوع موضع‌گیری‌ها دیده نمی‌شود. بنابراین می‌توان گفت: رضایی حق دارد درباره دیپلماسی، اقتصاد، نفت و روابط منطقه‌ای صحبت کند، مادامی که آنها را از منظر امنیت ملی مطرح می‌کند و هرچه از تحلیل و هماهنگی امنیتی به سمت تعیین سیاست اجرایی دولت حرکت کند، بیشتر از جایگاه خود فاصله می‌گیرد. از این زاویه است که سخنان محمد عطریانفر اهمیت خاصی می‌یابد. او گفته است: برخی عزیزان، از جمله آقای محسن رضایی اظهاراتی مطرح کرده‌اند که دلالت بر نوعی تعارض دارد. به نظر من این تذکرات و تحلیل‌ها باید با دقت بیشتری مطرح شود، زیرا طبیعتاً هیچ اقدامی که از طرف شورای عالی امنیت ملی کشور به مرحله اجرا می‌رسد، نباید با اظهارات متفرقه‌ای مواجه شود که نتیجه آن چیزی جز ایجاد ابهام نیست.

مرز باریک

شاید آنچه که در این میان نقش ایفا می‌کند، همان مرز باریکی است که بین علایق و دیدگاه‌های سیاسی و امنیتی فردی با سابقه مانند رضایی با دیدگاه‌ها و مصوبه‌های شورای عالی امنیت ملی قرار دارد. شاید خود محسن رضایی است که باید این مرز را دقیقا روشن کند. کجا از زبان محسن رضایی به عنوان چهره‌ای با سابقه و با تجربه سخن می‌گوید و کجا دبیر شورای عالی امنیت ملی است. بخصوص زمانی که به موضوعات اقتصادی نزدیک می‌شود؛ یعنی همان که همیشه در مرکز توجهات رضایی قرار داشته است.

گزارش

سخنگوی وزارت امور خارجه:

از نظر ما تحریم اقتصادی آمریکا تروریسم و جنگ اقتصادی است

آرمان ملی: سخنگوی وزارت خارجه درخصوص ادعای رسانه‌های آمریکا مبنی بر باز بودن تنگه هرمز و آمارها در خصوص عبور نفت از این آبراه اظهار داشت: «عاقلان دانند»؛ خود این آماری که گفته شده، ۵ تا ۱۶ میلیون، تفاوت را ببینید. این بخشی از جنگ روانی و رسانه‌ای است که طرف‌های مقابل به راه انداخته‌اند. چنین چیزی نیست. دلیل آن هم روشن است. بسته شدن تنگه هرمز به دلیل ناامنی است که آمریکا و رژیم صهیونیستی از ۹ اسفند بر منطقه و تنگه هرمز تحمیل کردند. اسماعیل بقایی گفت: وی درباره اهداف سفر فرمانده ارتش پاکستان به تهران و ارتباط آن با سفر وزیر خارجه عمان به ایران گفت: سفر فرمانده ارتش پاکستان امروز انجام می‌شود و در چارچوب روابط بسیار خوب دو کشور است. رابطه دو جانبه ما، یکی از بهترین‌های مراحل خود را سپری می‌کند و دو طرف مصمم هستند با اتکا به پیوندهای مختلف بین دو کشور روابط را روز به روز در همه زمینه‌های گسترش دهند. پاکستان از چند ماه قبل برای کمک به کاهش تنش در منطقه، مساعی جمیله به خرج داده است. سخنگوی دستگاه دیپلماسی افزود: آقای رئیس جمهور بارها مواضع قاطع خودشان را مبنی بر تسلیم‌ناپذیری ایرانیان در برابر زور و سلطه‌طلبی طرف‌های متجاوز اعلام کردند. مواضع ایشان خیلی صریح بوده است بقایی ادامه داد: ما مسائل اقتصادی که بر این ملت تحمیل شده را درک می‌کنیم و این بخشی از فشارهایی است که آمریکا در این چند دهه بر ایرانیان روا داشته است. ما باید از هر ابزاری استفاده کنیم برای کاهش آلام مردم. این وظیفه حاکمیت است و این اقدام در حال انجام است. در نظر داشته باشید چه آسیب‌هایی در جنگ غیرقانونی به حوزه‌های انرژی، نفت و گاز و پالایشگاه‌ها زدند؛ این‌ها با تلاش و کوشش مردمان همین آب و خاک، ترمیم شده و تلاش شده حداقل فشار به مردم بیاید. ما در تمام مشکلاتی که مردم تحمل می‌کنند، شریک هستیم اما هر فرد ایران دوستی درک می‌کند که ما باید برای جلوگیری از طمع‌ورزی دشمن و حفظ کیان ایران از شرارت دشمن، مشکلات را تحمل کنیم. از این رو در هر تحلیلی از صلح و جنگ، از نظر دور نداشته باشیم که ما این جنگ را شروع نکردیم و به استقبال آن نرفتیم و برعکس از هر ابزاری برای خاتمه آن استفاده کردیم اما طرف مقابل، بدعهدی قدیمی خود را تکرار کرد. سخنگوی وزارت خارجه درباره سفر اخیر رئیس مجلس به عراق گفت: سفری که انجام شد سفر بسیار مهمی بود، ایران و عراق دو کشور همسایه هستند که در جهات مختلف هم پیوند هستند و باید روابط خود را بیش از پیش گسترش دهند. وی عنوان کرد: امنیت ایران و عراق به هم گره خوردند و مهم است که ما مرزهای دو کشور را به مرزهای امن و دوستی تبدیل کنیم و این رویکردی است که از سوی هر دو طرف دنبال می‌شود و در جریان این سفر گفت‌وگوهای مفیدی بین دو طرف انجام شد و امیدواریم که این مسیر در راستای منافع دو کشور گسترش پیدا کند. بقایی درخصوص وضعیت سفارت انگلیس در تهران نیز عنوان کرد: دو هفته قبل سفیر و کارکنان سفارت انگلیس به تهران بازگشتند. ظاهرا به تعطیلات رفته بودند. وی درخصوص آسیب دیدن تاسیسات انرژی در جنگ و تمهیدات وزارت خارجه برای جایگزین‌کردن انرژی در کشور در فصل زمستان گفت: خیالتان راحت باشد. همه تلاش‌های لازم صورت خواهد گرفت. این تمهیداتی است که دستگاه تخصصی آن یعنی وزارت نفت اتخاذ خواهد کرد. ما هم در حوزه دیپلماسی تلاش خواهیم کرد.

دیدار با چهار اسیر در کویت

بقایی درخصوص وضعیت شهروندان ایرانی در کویت و خلبانان ایرانی در قطر گفت: در هر دو مورد، کنوانسیون سوم ژنو ۱۹۴۹ نقض شده و به‌ویژه طرف کویتی باید در این زمینه پاسخگو باشد. البته ما خوشحالیم که پس از تلاش‌های فراوان، امکان دیدار سفیرمان با چهار شهروند اسیر ایرانی در کویت فراهم شد. در تاریخ ۲۷ مرداد، سفیر جمهوری اسلامی ایران در کویت این دیدار را انجام داد و از سلامت آنان مطمئن شد. اما انتظار ما این است که هرچه سریع‌تر این عزیزان آزاد شده و به وطن بازگردند. در مورد قطر نیز، همان‌گونه که پیش از این هم اعلام کرده‌ام، تا زمانی که وضعیت این سه خلبان شجاع ایرانی روشن نشود، این مطالبه به قوت خود باقی خواهد ماند و از تمام ظرفیت‌های روابط دوجانبه و چندجانبه برای روشن شدن سرنوشت آنان استفاده خواهیم کرد. وی درخصوص تحریم‌های جدید آمریکا علیه ایران گفت: ایرانیان به دلیل غنای تمدنی خود، همواره بر این باورند که «آزموده را آزمودن خطاست»؛ اما به نظر می‌رسد در منطق هیات حاکمه آمریکا، آزمودن راه‌های شکست‌خورده نه تنها خطا نیست، بلکه کاری به جاست. قطعاً تکرار شیوه‌هایی که پیشتر ناکامی خود را ثابت کرده‌اند، هیچ نتیجه متفاوتی به بار نخواهد آورد، جز اینکه نشان می‌دهد آمریکا تا چه حد با تک‌تک ایرانیان دشمنی و کینه‌توزی دارد، چراکه به خوبی می‌داند آثار این تحریم‌ها دامن‌گیر شهروندان عادی ایران می‌شود. بقایی گفت: نکته دیگر آنکه ایران بی‌گمان از همه ظرفیت‌های چندجانبه برای مقابله با تحریم‌های اقتصادی استفاده خواهد کرد و پیش‌بینی‌های لازم را در این زمینه انجام داده است. با این حال، این اقدامات که خود آمریکایی‌ها از آن به «جنگ اقتصادی» تعبیر می‌کنند، نقطه دیگری را نیز روشن می‌کند و آن، زوال نظام تجارت آزاد میان کشورها و ضربه به حاکمیت ملی آن‌هاست. اینکه شما بدون هیچ دلیل و قاعده حقوقی بین‌المللی موجه، کشورهای دیگر را ملزم یا مرعوب کنید تا روابط تجاری خود را با یک کشور دیگر متوقف یا محدود سازند، به معنای زیر پا گذاشتن مهم‌ترین شالوده روابط بین‌الملل و اساسی‌ترین رکن منشور ملل متحد یعنی احترام به حاکمیت ملی کشورها است و این رفتار باید زنگ خطری برای همه کشورها باشد.